

Protokoll fra møte i Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk i VKM, torsdag 11. juni 2009 kl. 9.00-15.00

Deltakere

Fra Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk:

Jan Alexander (møteleder), Mona-Lise Binderup, Knut Helkås Dahl, Ragna Bogen Hetland, Trine Husøy, Jan Erik Paulsen, Tore Sanner, Inger-Lise Steffensen og Vibeke Thrane

Fra sekretariatet til VKM:

Tor Øystein Fotland (Ref.)

1 Velkommen, registrering av eventuelle fravær, habilitet, CV og godtgjøring

Leder for faggruppen, Jan Alexander, ønsket velkommen til møtet i faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk (Faggruppe 4). Ingen erklærte seg inhabile i forhold til hva som skulle behandles på møtet.

2 Godkjenning av dagsorden

Innkallelse og dagsorden for møtet ble godkjent uten endringer. Protokollen fra forrige møte i Faggruppe 4, den 16. april 2009, ble raskt gjennomgått uten noen forslag til endringer.

3 Saker fra møtet i Hovedkomiteen

Faggruppeleder orienterte kort fra det forrige møtet i Hovedkomiteen som ble avholdt den 9. juni 2008. Innledningsvis på møtet ble det gitt en presentasjon av risikovurderingen av avløpsslam brukt som gjødsel, som nå nærmer seg publisering. Hovedkomiteen diskuterte VKMs rolle når det gjelder kontakt med bransjen, og i den sammenheng orienterte Mattilsynet om at de nylig har innført en ny praksis med offentlig høring av foreløpige bestillinger av risikovurderinger fra VKM. Hensikten er å motta verdifulle innspill som kan bidra til best mulige bestillinger. Videre ble det orientert om forløpet i behandlingen av en klage fra Dyrevernalliansen (DVA) til Nasjonalt utvalg for gransking av redelighet i forskning (NENT) i forbindelse med VKMs rapport om hold av pelsdyr. Hovedkomiteen ble også bedt om å ta stilling til et utkast til brev til Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) og et informasjonsskriv til VKM-medlemmenes arbeidsgivere i forbindelse med kreditering av VKM-arbeid.

4 Saker som skal behandles på møtet

Emballasje

Eksponeringsmodell for stoffer som migrerer fra matkontaktmaterialer (06/406)

Mattilsynet ønsker å få utført en vurdering av kritiske punkter i den eksponeringsmodellen som benyttes ved omregning av TDI til spesifikk migrasjonsgrense (SML) i regelverket for matkontaktmaterialer i plast. Spesielt ønskes det belyst om grenseverdiene sikrer trygg mat for spesielt utsatte grupper av befolkningen, herunder at disse gruppene ikke utsettes for migrasjon fra matkontaktmaterialer i mengder over TDI i en lengre periode. Noen sentrale spørsmål som ønskes besvart i oppdraget er om det er behov for en egen omregningsfaktor for barn ettersom de vil ha et høyere inntak per kg kroppsvekt enn voksne, og i hvilken grad dagens næringsmiddelsimulanter kan ansees som gode nok sett i forhold til den reelle eksponeringssituasjonen. Mattilsynet ønsker at VKM utarbeider konkrete forslag til forbedringer i den grad det påpekes svakheter i dagens eksponeringsmodell.

Saken ble sist behandlet på faggruppemøtet den 5. mars 2009. De to faggruppemedlemmene som har hovedansvaret for saken har i etterkant oppdatert faggruppens utkast til uttalelse, slik at en revidert versjon kunne diskuteres på møtet. De nye tilføyelsene i dokumentet dreide seg hovedsakelig om danske inntaksdata og forslag til konklusjoner på Mattilsynets spørsmål.

Vedtak

Faggruppen gjennomgikk dokumentet fra side til side og kom med noen forslag til endringer/forbedringer. Blant annet ble det foreslått å flytte beskrivelsen av hvordan

inntaksberegningene er gjort til appendiks, samt å inkludere en overordnet konklusjon i tillegg til besvarelsene av Mattilsynets spørsmål. Det ble besluttet å gjennomføre en elektronisk høringsrunde i faggruppen for endelig godkjenning av uttalelsen. De to faggrupped medlemmene som har hovedansvaret for saken fikk i oppdrag å utarbeide et endelig utkast der kommentarer og innspill fra møtet blir ivaretatt. Fristen for å oversende det endelige utkastet til sekretariatet er senest 10. august. Sekretariatet vil deretter videredistribuere uttalelsen til resten av faggruppen for godkjenning. Saken skal være ferdigbehandlet innen faggruppens neste møte den 10. september 2009.

Aroma

Risikovurdering – inntak av kumarin hos den norske befolkningen (09/905)

Mattilsynet har bedt VKM om å risikovurdere inntaket av kumarin hos den norske befolkningen. Bakgrunnen for oppdraget er en liten undersøkelse av nivået av kumarin i noen utvalgte produkter på det norske markedet. Kumarin er en naturlig bestanddel av kanel, og mange andre planter, og finnes i varierende grad i forskjellige typer kanel. De to hovedtypene kanel er Ceylonkanel og Cassiakanel. EFSA vurderte kumarin i 2004 og konkluderte da med at stoffet ikke var gentoksisk, og et tolerabelt daglig inntak (TDI) på 0,1 mg/kg kroppsvekt ble fastsatt. Med bakgrunn i nye forskningsresultater revurderte EFSA kumarin i 2008. Den tidligere fastsatte TDI-verdien ble opprettholdt, og EFSA konkluderte videre med at et inntak 3 ganger over TDI i 1-2 uker i strekk ikke vil medføre helsefare.

Mattilsynet ønsker nå at VKM vurderer om noen deler av den norske befolkningen har et inntak av kumarin som vil representere en overskridelse av TDI. Faggruppen hadde fått tilsendt Mattilsynets endelige bestilling med tilhørende vedlegg og bakgrunnsinformasjon i forkant av møtet. Saken ble ikke behandlet på møtet, men det ble gitt en introduksjon til problemstillingen, og faggruppen diskuterte hvordan oppdraget best kan besvares.

Vedtak

Det synes å være en viss uoverensstemmelse i hvordan EFSA og NTP (National Toxicology Program) har tolket kreftstudier med kumarin i mus og rotter. Faggruppen mener derfor det er nødvendig å se noe nærmere på bakgrunnen for fastsettelsen av TDI for kumarin for å kunne besvare oppdraget. Det ble diskutert hvorvidt Mattilsynets bestilling burde endres, men faggruppen besluttet at problemstillingen kan besvares innenfor den nåværende ordlyden i oppdragsteksten. En arbeidsgruppe bestående av 4 av faggruppens medlemmer ble etablert for å arbeide videre med saken. Ettersom oppdraget ser ut til å bli noe større enn først antatt, ønsker faggruppen å diskutere saken over to faggruppemøter (10. september og 15. oktober 2009). Sekretariatet ble derfor bedt om å forespørre Mattilsynet om svarfristen kan utvides fra 5. oktober til 1. november 2009.

VKM's 5-årsmelding – orientering og eventuelle innspill til beskrivelsen av Faggruppe 4

I forbindelse med at VKM er 5 år i 2009 utarbeides det for øyeblikket en 5-årsmelding/rapport som skal presenteres på et jubileumsarrangement den 9. september. Sekretariatet har tett dialog med informasjonsbyrået Apeland Informasjon i dette arbeidet, og det foreligger nå et førsteutkast til en beskrivelse av faggruppe 4 sine aktiviteter de siste 5 årene, som skal inkluderes i rapporten. Faggruppen hadde fått tilsendt et kvalitetssikret tekstutkast, med noen endringer fra sekretariatet og faggruppens nestleder, til orientering og eventuelle kommentarer i forkant av møtet. Faggruppens koordinator orienterte dessuten om at det er utarbeidet egne beskrivelser av vurderingene av sukker/søtstoff og kombinasjonseffekter til 5-årsmeldingen. Tekstene til disse temaene er allerede kvalitetssikret av noen av faggruppens medlemmer.

Vedtak

Faggruppen stilte seg bak sekretariatets valg av risikovurderinger som er plukket ut for spesiell omtale i 5-årsmeldingen. Det kom noen forslag til korrigeringer i teksten, spesielt til omtalen av sakene om bisfenol A og solkrem/UV-stråling. Sekretariatet vil ta hensyn til faggruppens innspill og et kommentert dokument fra faggruppe 4 vil bli oversendt til Apeland Informasjon innen fristen den 15. juni 2009.

4 Saker som har vært behandlet siden forrige møte***Tilsetningsstoffer/aroma*****Ny informasjon om ingredienser i "energidrikker" - oppdatert risikovurdering fra VKM**

VKM's uttalelse "New information on ingredients in so-called "energy drinks" ble offentliggjort og oversendt til Mattilsynet 11. mai 2009. Faggruppen fikk tilsendt en pdf-versjon av den endelige uttalelsen sammen med de øvrige møtepapirene. Sekretariatet orienterte kort om prosessen hvor Mattilsynet offentliggjorde sitt vedtak om å tillate salg av produktet Red Bull i Norge før det avtalte publiseringstidspunktet for risikovurderingen fra VKM.

Vedtak

Faggruppen ba sekretariatet om å ta opp saksgangen på det kommende kontaktmøtet mellom Mattilsynet og VKM for å unngå lignende episoder i fremtiden.

4 Status i øvrige saker i faggruppen

Ingen aktuelle saker utover de som er omtalt under punkt 5.

5 Orientering fra *ad hoc* grupper/undergrupper eller lignende***Mikrobiologi/Kosmetikk*****Risiko for mikrobiell resistens som følge av bruk i kosmetiske produkter av visse antimikrobielle stoffer (08/109)**

VKM har mottatt en bestilling fra Mattilsynet om risiko for utvikling av mikrobiell resistens etter bruk av kosmetiske produkter som inneholder visse antiseptiske stoffer. Ettersom oppdraget dreier seg om mikrobiell resistens, er det besluttet at saken skal forankres i VKM's Faggruppe for hygiene og smittestoffer (Faggruppe 1), og det er nedsatt en *ad hoc*-gruppe som jobber med problemstillingen.

Mattilsynet ønsket i tillegg at VKM vurderer om det er behov for å se nærmere på toksikologien rundt de aktuelle stoffene (kvarternære ammoniumforbindelser (f.eks benzalkoniumklorid), klorheksidin og cetylpyridinium chloride (CPC)). Oppdraget fra Mattilsynet er planlagt besvart i flere trinn og vil starte med en vurdering av de kvarternære ammoniumforbindelsene. Faggruppe 4 besluttet på sitt møte den 30. oktober 2008 at det ikke synes nødvendig å gjennomføre en egen toksikologisk vurdering av de ovennevnte stoffene for å besvare oppdraget fra Mattilsynet.

I forkant av møtet hadde nestleder og fagkoordinator i faggruppe 4 gått gjennom et tilnærmet ferdig utkast av *ad hoc*-gruppens dokument, der det i tillegg til vurderingen av

resistensproblematikken var inkludert noe tekst som omhandlet akutt toksisitet og farmakokinetikk hos kvartærnære ammoniumforbindelser.

Vedtak

Med bakgrunn i innspill og kommentarer fra nestleder av faggruppe 4 orienterte faggruppens koordinator om at det i samråd med *ad hoc*-gruppens koordinator (Faggruppe 1) ble besluttet å droppe all tekst om toksikologien til de aktuelle stoffene, slik at det blir en ren vurdering av resistensproblematikken.

6 Orientering fra Mattilsynet

7 Saker til hovedkomiteen

Faggruppen hadde ingen innspill til Hovedkomiteen på dette møtet.

8 Møter o.a. av felles interesse

9 Nytt fra sekretariatet

VKM 5 årsmarkering

VKM er 5 år i 2009, og i den sammenheng vil det bli avholdt en liten 5-årsmarkering onsdag 9. september. Sekretariatet orienterte kort om det planlagte programmet for dagen og informerte om at alle VKMs medlemmer vil få tilsendt en invitasjon til arrangementet.

Nye websider – www.vkm.no

Faggruppens koordinator ga en liten presentasjon av VKMs nye nettsider som snart er klare til å tas i bruk. Presentasjonen tok utgangspunkt i hvordan Faggruppe 4 og dens vurderinger blir fremstilt på de nye nettsidene, og faggruppen ga uttrykk for at både layout og struktur nå synes å være forbedret.

Reviderte samarbeidsrutiner mellom Mattilsynet og VKM

Faggruppens koordinator orienterte kort om at det pågår et arbeid med å revidere samarbeidsrutinene mellom Mattilsynet og VKM. Av vesentlige endringer kan det nevnes at Mattilsynet har innført en praksis med å legge ut foreløpige bestillinger av risikovurderinger fra VKM på en 14 dagers høring på www.mattilsynet.no, samt at sperrefristperioden mellom oversendelse av risikovurderinger fra VKM til Mattilsynet og endelig publisering utvides fra 2 til 5 virkedager.

10 Eventuelt

11 Fastsettelse av nye møtedatoer

De neste møtene i Faggruppen for tilsetningsstoffer, aroma, matemballasje og kosmetikk vil bli avholdt:

- Torsdag 10. september 2009, kl 09.00 – 13.30
- Torsdag 15. oktober 2009 (Ulefoss i Telemark) (hjemreise fredag 16. oktober)
- Torsdag 10. desember 2009